

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændringer i lov om rettens pleje. (Personundersøgelser i straffesager m. v.).

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 2901, fremsættelsen i tidenden sp. 2751).

Formanden: Sammen med denne sag foretages den under næste punkt på dagsordenen opførte sag, nemlig:

Første behandling af forslag til lov om ændringer i borgerlig straffelov.

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 2913, fremsættelsen i tidenden sp. 2751).

Lovforslagene sattes til forhandling.

K. Axel Nielsen: Under udvalgsarbejdet med tidligere ændringer i retsplejeloven har der lydt røster om at få ændret bestemmelserne om godtgørelse til nævninger, domsmænd og vidner, og det har også været berørt, at reglerne om mentalundersøgelse af sigtede i straffesager trængte til modernisering.

Når disse spørgsmål har været forelagt den højtærede justitsminister, har svaret været, at man i ministeriet systematisk gennemgik retsplejeloven, og at der ville blive fremsat lovforslag, når man nåede til de her nævnte områder. Nu er turen altså kommet til nævninger og domsmænd, hvis vederlag foreslås forhøjet til 40 kr. pr. dag og 20 kr. pr. nat, de holdes borte fra hjemmet. Efter de gældende regler er taksten 16 kr. pr. dag og 16 kr. pr. nat.

Lovforslaget betyder altså en betydelig forbedring. Der er mange, for hvem det har været en urimelig stor byrde at få pålagt det borgerlige ombud at fungere som nævninger eller domsmænd. Mange har klaget herover og med rette. Spørgsmålet er så, om den foreslåede forhøjelse er tilstrækkelig. Naturligvis skal der ikke være fortjeneste forbundet med hvervet

som nævning eller domsmand, men på den anden side tror jeg, at den nævning eller domsmand, der måske i ugevis skal overvære bevisførelse og procedure i en straffesag, går med større interesse op i sagen og altså bliver en mere værdifuld rettens tjener, når han ikke skal sidde og ærgre sig over, at hvervet medfører et ikke ringe indtægtstab for ham og altså også for hans familie.

Tanken med lovforslaget har vel været, at de 40 kr. skulle svare til en normal dagløn og 20 kr. til hotelværelse med morgenkaffe, men hvor er der dækning for merudgiften ved, at de øvrige måltider skal indtages på restaurant? Skulle der mon ikke kunne blive råd til en beskeden forhøjelse af de foreslåede satser, således at nævningen og domsmanden ikke efter en lang og trættende dag skal gå sultne i seng?

Forslaget betyder jo også besparelser, nemlig for så vidt man nu agter at indføre, at en væsentlig del af anklagemyndighedens forkyndelser skal foregå gennem postvæsenet ligesom i civilsager i stedet for som hidtil gennem stævningmænd. Det er en yderst fornuftig reform, som foruden besparelsen har den fordel, at det for den, der får tilsigelsen, er nok så diskret at modtage den med posten som af en ofte uniformeret politibetjent.

Der er imidlertid ingen forhøjelse af vidnegodtgørelsen i lovforslaget. Her tror jeg at en ændring er hårdt tiltrængt. Jeg har i anledning af lovforslagets fremsættelse modtaget et brev fra en mand, der beklager sig over, at han efter at have tilbragt 3 timer i fogedretten fik udbetalt 1 kr. — skriver én krone — i vidnegodtgørelse. Advokater har meddelt mig, at det efterhånden er vanskeligt at få vidner selv i færdselssager, fordi folke er bange for at skulle miste en halv dagløn. Sker der et færdselsuheld, skynder de sig at vende ryggen til for med nogenlunde god samvittighed at kunne sige, at de ingenting har set.

Jeg tillader mig derfor at spørge den højtærede justitsminister, om vi snart kan